

Jedan od dobitnika novoosnovane Gospojinske nagrade zaslužnim građanima opštine Novi Bečej, dedeljene na Svečanoj sednici u Skupštini opštini grada (28. avgusta), bio je Čedomir Žeravica. U obrazloženju Godišnje nagrade u oblasti kulture, rečeno je da je on osnivač i vlasnik Muzeja "Žeravica" u Novom Miloševu, jedinstvene zbirke traktora, parnih i poljoprivrednih mašina, starih zanata, vozila, električnih uređaja i ostalih predmeta koji su bili vezani za život stanovništva na teritoriji Vojvodine i Srbije.

Na pitanje kako je moguće da neko tako nešto sakupi i sačuva što i kvalitetom i kvantitetom zahteva posebnu energiju, Čedomir Žeravica kaže:

- To je proces koji traje tridesetak godina. Nedavno su Muzej posetili gosti iz Francuske i tom prilikom priznali da tako nešto nisu videli, a upravo ih interesuju ovakvi i slični prostori koje obilaze širom sveta. Čuo sam da u Belgiji postoji nešto slično ovom, ali nisam bio da ga vidim. Ja se ne trkam da to bude veće, punije, nego da sačuvam od zaborava sve ono što nas je nekada okruživalo, što je uticalo na naš život.

Ljudi iz opštine Novi Bečej su dodelom ove nagrade iskazali priznanje ovako jednom turističkom, informativno-edukativnom, ali i hedonističkom prostoru za sve one koji znaju i žele da uživaju u istoriji Banata, Vojvodina i šire kroz upotrebne predmete. I moram da kažem da je ovo prva generacija čelnih ljudi Opštine koja je primetila da tako nešto postoji. Imamo dobru saradnju, i kada u našu Opštinu dođu gosti, ili strana delegacija, obavezno organizujemo posetu Muzeju. Ulaz još uvek ne naplaćujemo, i mislim da će to tako i ostati dok budem mogao to finansijski da izdržim, mada nije lako održavati ga i izdržavati.

Sada, kada se polako pripremam za penziju, sve više se okrećem ovom Muzeju koji me opušta. Volim proces istraživanja nekog eksponata, npr. Traktora, kako je nastao, koliko je ljudi bilo angažovano na njemu, od ideje do serijske proizvodnje, pokušavam da shvatim koju je vrednost imao. A da se ne bi desilo da se istopi u nekoj topionici i nestane, postoji ovakvo jedno mesto i zaljubljenik u penzionisane mašine, koje su pošteno odslužile svoj radni vek i sada pripadaju prošlosti.

Mogu da kažem da sam najponosniji na traktor Hart Parr 30A iz 1920. godine, koji je pronašao moj otac. Stajao je godinama dok se nisam zainteresovao za njega. Kada sam prikupio prateću dokumentaciju, tehničke podake i dobio podatak da je to 14-ti sačuvan traktor u svetu, proizveden u fabrici koja više ne postoji, jer kako su se u velikoj krizi '29. fabrike ukрупnjavale i menjale, utopila se u „Oliver“, a kasnije „John Deer“. Trudimo se da osposobimo što više ispravnih mašina. Za sada je 20 do 30 % svih mašina ispravno i u funkciji.

U sklopu Muzeja nalazi se i biblioteka u kojoj se čuva dokumentacija, tehničke karakteristike,

prospekti, katalogi svih eksponata. Svaki posetilac može da proveriti podatke koje smo našli o pojedinim predmetima, da nešto sazna ili da ih uporedi sa svojim saznanjem. U početku je prikupljanje išlo teško, jer ljudi nisu znali za Muzej. Sada hoće da ponude, ali je još uvek mali broj onih koji žele da ono što imaju i poklone. Na korak sam od realizacije da na sajtu www.muzejzeravica.org, postavim ikonice za donatore, odnosno sve one koji su u prilici da pomognu Muzej.

Još uvek osećam mladalačku radost kada neku novu stvar donesem u Muzej i kada o njoj saznam što više: njeno poreklo, ko je na njoj radio, koju je porodicu hranila, kako je menjala vlasnike, tehničke stvari vezane za nju.... Mnogo je priča u jednom predmetu, naizgled običnom, naizgled starom i neupotrebljivom. Ne mogu se sve priče sačuvati u pamćenju, zato su neke zapisane na sajtu, neke u dokumentaciji, predmeti u depou još čekaju da budu istraženi, a priče o njima zaokružene.

Muzeji su volšebna mesta. I nije važno da li se nešto nalazi u nekom budimpeštanskom, bečkom ili u Muzeju „Žeravica“, važno je da smo ga sačuvali.

Neko će pitati šta će mi ta starudija, a ja odgovaram da treba ljudi da vide i da znaju kako se nekada živelo. To se može pročitati, videti na nekim fotografijama, ali kada to opipate, isprobate, onda stvarno proživljavate vreme kada su ti predmeti ili mašine bile u funkciji.

Ovu priču o Muzeju „Žeravica“ ispičao nam je njen vlasnik, ali kako i sam kaže, treba otići tamo i videti, i onda se polako otvaraju vrata za razumevanje prošlosti, svega izloženog i čoveka koji je sve to osmislio.

